

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-क

वर्ष ५, अंक १५]

शुक्रवार, ऑगस्ट २, २०१३/श्रावण ११, शके १९३५

[पृष्ठे ४, किंमत : रुपये १३.००

असाधारण क्रमांक ३८

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाव्यतिरिक्त इतर वैधानिक प्राधिकाऱ्यांनी तयार केलेले

(भाग एक, एक-अ व एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले वैधानिक नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त इतर)

वैधानिक नियम व आदेश ; यात भारत सरकार, उच्च न्यायालय, पोलीस आयुक्त, आयुक्त (राज्य उत्पादन शुल्क), जिल्हादंडाधिकारी व निवडणूक आयोग, निवडणूक न्यायाधिकरण, निवडणूक निर्णय अधिकारी व निवडणूक आयोगाखालील इतर प्राधिकारी यांनी तयार केलेले वैधानिक नियम व आदेश यांचा समावेश होतो.

मुख्य वन्यजीव रक्षक, महाराष्ट्र राज्य

वन भवन, रामगिरी रोड, सिव्हील लाईन्स, नागपूर ४४० ००१, दिनांक २६ जुलै २०१३

आदेश

वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२.

क्रमांक कक्ष-२३(४)/प्र.क्र. ४९४/१६०३.—वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम, १९७२ (१९७२ चा ५३) याच्या कलम ५ च्या पोट-कलम (२) याद्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून आणि याबाबतीत काढण्यात आलेल्या इतर सर्व आदेशांचे अधिक्रमण करून, मुख्य वन्यजीव रक्षक, महाराष्ट्र राज्य, हे शासकीय पत्र, क्रमांक डब्ल्युएलपी. ०६१३/प्र. क्र. १९९/फ-१, दिनांक २२ जुलै २०१३ या अन्वये दिलेल्या राज्य शासनाच्या पूर्व मंजूरीने, याद्वारे यासोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (३) मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे, शासकीय अधिसूचना, महसूल व वन विभाग, क्रमांक डब्ल्युएलपी. ०६१३/प्र.क्र. १९९/फ-१, दिनांक २१ जुलै २०१३ या अन्वये नियुक्त केलेल्या वन्यजीव रक्षकांकडे, आणि राज्य शासनाकडून वेळोवेळी नियुक्त करण्यात येतील त्याप्रमाणे, स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मानद वन्यजीव रक्षकांकडे, त्यांच्या संबंधित क्षेत्रीय अधिकारितेनुसार या अधिनियमाखालील त्यांचे अधिकार व कर्तव्ये, पुढीलप्रमाणे सोपवित आहेत :—

अनुसूची

अ. क्र. (१)	वन्यजीव रक्षक किंवा मानद वन्यजीव रक्षक (२)	कलमे (३)
१	अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (वन्यजीव), व्याघ्र प्रकल्पाचे क्षेत्र संचालक, मुख्य वनसंरक्षक, वनसंरक्षक.	११(१)(ख), १७ग(१), १७घ(१), १७ड(१), २७(१)(ख), २७(२)(ग), २८, ३१ तसेच ३५(८), ३३(क), ३३(ख), ३३(ग), ३३क, ३४ तसेच ३५(८), ३४क(१)(क), ३४क(१)(ख), ३९(३), ४०(१), ४०(२), ४०(४), ४१(१), ४२, ४३(२), ४४(२), ४४(३), ४४(४), ४४(७), ४५, ४७(क)(दोन), ४७(ख), ४८क, ४९ग(१), ४९ग(२), ४९ग(३), ५०(१), ५०(३), ५०(३क), ५०(६), ५४ आणि ५५(ख).

(१)

अनुसूची—चालू

(१)	(२)	(३)
२	महाव्यवस्थापक, प्रादेशिक व्यवस्थापक, महाराष्ट्र वन विकास महामंडळ मर्यादित.	११(१)(ख), ३३क, ३४क(१)(क), ३४क(१)(ख), ३९(३), ५०(१), ५०(३), ५०(३क), ५०(६), ५४ व ५५(ख).
३	उप वनसंरक्षक, विभागीय वन अधिकारी, व्याघ्र प्रकल्प क्षेत्रातील उप संचालक, स्वतंत्र उप-विभागांचे उप विभागीय वन अधिकारी.	११(१)(ख), १७ग(१), १७घ(१), १७ड(१), २७(१)(ख), २७(२)(ग), २८(१)(घ), २८(१)(ड), ३१ तसेच ३५(८), ३३(क), ३३(ख), ३३(ग), ३३क, ३४(१), ३४(२) तसेच ३५(८), ३४क(१)(क), ३४क(१)(ख) (स्वतंत्र उपविभागांच्या उप-विभागीय वन अधिकाऱ्यांचे अधिकार हे, कोणतेही अभयारण्य व राष्ट्रीय उद्यान यामधील कोणत्याही शासकीय जमिनीवर उभारलेल्या अनधिकृत संरचना, इमारती किंवा बांधकामे काढून टाकण्याच्या मर्यादेपर्यंतच निर्बंधित असतील आणि त्यामध्ये अधिहरणाच्या अधिकाराचा समावेश नसेल, याव्यतिरिक्त संपूर्ण अधिकार) ३९(३), ४०(१), ४०(२), ४१(१), ४७(क)(दोन), ४७(ख), ४८(क), ४९ग(१), ४९ग(२), ४९ग(६), ५०(१), ५०(३), ५०(३क), ५०(६), ५४ (केवळ उप वनसंरक्षक) आणि ५५(ख).
४	विभागीय व्यवस्थापक, महाराष्ट्र वन विकास महामंडळ मर्यादित.	११(१)(ख), ३३क, ३४क(१)(क), ३४क(१)(ख), (अधिहरणाचा अधिकार वगळून) ३९(३), ५०(१), ५०(३), ५०(३क), ५०(६) आणि ५५(ख).
५	सहायक वनसंरक्षक	११(१)(ख), २७(२)(ग), २८(१)(घ), २८(१)(ड), ३१ तसेच ३५(८), ३३क, ३४क(१)(क), ३४क(१)(ख), (अधिहरणाचा अधिकार वगळून) ४१(१), ४७(ख), ५०(१), ५०(३), ५०(३क), ५०(६) आणि ५५(ख).
६	सहायक व्यवस्थापक, महाराष्ट्र वन विकास महामंडळ मर्यादित.	११(१)(ख) [केवळ निलगाय (<i>Boselaphus tragocamelus</i>) आणि रानडुक्कर (<i>Sus scrofa</i>)] ३४क(१)(क), ३४क(१)(ख), (अधिहरणाचा अधिकार वगळून) ५०(१), ५०(३), ५०(६) आणि ५५(ख).
७	वन परिक्षेत्र अधिकारी	११(१)(ख) [केवळ निलगाय (<i>Boselaphus tragocamelus</i>) आणि रानडुक्कर (<i>Sus scrofa</i>)] २७(२)(ग), ४१(१), ४७(ख) ५०(१), ५०(३), ५०(६) आणि ५५(ख).
८	वन परिक्षेत्र अधिकारी, महाराष्ट्र वन विकास महामंडळ मर्यादित.	११(१)(ख) [केवळ निलगाय (<i>Boselaphus tragocamelus</i>) आणि रानडुक्कर (<i>Sus scrofa</i>)] ५०(१), ५०(३) आणि ५५(ख).
९	वनपाल, वनरक्षक	२७(२)(ग), ५०(१) आणि ५०(३).
१०	महाराष्ट्र वन विकास महामंडळ मर्यादित यामधील वनपाल व वनरक्षक.	५०(१) आणि ५०(३).
११	मानद वन्यजीव रक्षक	५५(ख).

स्पष्टीकरण.— (१) वरील अनुसूचीच्या स्तंभ (२) मध्ये नमूद केलेल्या अधिकाऱ्यांमध्ये, वन विभागाच्या प्रादेशिक व वन्यजीव या दोन्ही शाखांमधील अधिकाऱ्यांचा समावेश असेल. उदा. मुख्य वनसंरक्षक यामध्ये मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) याचा समावेश आहे.

(२) या आदेशाद्वारे, ज्यांचे अधिक्रमण करण्यात आले आहे अशा आदेशानुसार, कोणत्याही अधिकाऱ्याने केलेल्या कायदेशीर कार्यवाहीचा परिणाम म्हणून जी कार्यवाही चालू असेल अशा कोणत्याही कार्यवाहीवर या आदेशातील कोणत्याही गोष्टीमुळे बाधा पोहचणार नाही किंवा ती कार्यवाही संकोच पावणार नाही.

सै. वा. हु. नकवी,
मुख्य वन्यजीव रक्षक,
महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

CHIEF WILDLIFE WARDEN, MAHARASHTRA STATE

Van Bhavan, Ramgiri Road, Civil Lines, Nagpur 440001,
dated the 26th July 2013.

Order

WILD LIFE (PROTECTION) ACT, 1972.

No. Desk-23(4)/C No. 494/1603.—In exercise of the powers conferred by sub-section (2) of section 5 of the Wild Life (Protection) Act, 1972 (53 of 1972) and in supersecession of all other orders issued in this behalf, the Chief Wild Life Warden, Maharashtra State, with the precious approval of the State Government accorded *vide* Government Letter, No. WLP. 0613/CR-199/F-1, dated the 22nd July 2013, hereby delegates his powers and duties under this Act, as specified in column (3) of the Schedule appended hereto to the Wild Life Wardens appointed under Government Notification Revenue and Forests Department, No. WLP. 0613/CR-199/F-1, dated the 21st July 2013 and to the Honorary Wild Life Wardens as may be appointed by the State Government from time to time, specified in column (2) for their respective territorial jurisdiction, namely :—

SCHEDULE

Sr. No. (1)	Wild Life Wardens and Honorary Wild Life Wardens (2)	Sections (3)
1	Additional Principal Chief Conservator of Forests (Wildlife), Field Directors of Tiger Reserves, Chief Conservators, Conservators.	11 (1)(b), 17C(1), 17D(1), 17E(1), 27(1)(b), 27(2)(c), 28, 31 r/w 35(8), 33(a), 33(b), 33(c), 33A, 34 r/w 35(8), 34A(1)(a), 34A(1)(b), 39(3), 40(1), 40(2), 40(4), 41(1), 42, 43(2), 44(2), 44(3), 44(4), 44(7), 45, 47(a)(ii), 47(b), 48A, 49C(1), 49C(2), 49(C)(6), 50(1), 50(3), 50(3A), 50(6), 54 and 55(b).
2	General Managers, Regional Managers, FDCM Ltd.	11(1)(b), 33A, 34A(1)(a), 34A(1)(b), 39(3), 50(1), 50(3), 50(3A), 50(6), 54 and 55(b).
3	Deputy Conservators, Divisional Forest Officers, Deputy Directors in Tiger Reserves, Sub-Divisional Forest Officers of Independent Sub-Divisions.	11(1)(b), 17C(1), 17D(1), 17E(1), 27(1)(b), 27(2)(c), 28(1)(d), 28(1)(e), 31 r/w 35(8), 33(a), 33(b), 33(c), 33A, 34(1), 34(2) r/w 35(8), 34A(1)(a), 34A(1)(b) (full powers except that the powers of the Sub-Divisional Forest Officers of independent sub-divisions shall be restricted only to the extent of removal of unauthorized structures, buildings, or constructions erected on any Government land within any sanctuary and national park and shall not include the power of confiscation), 39(3), 40(1), 40(2), 41(1), 47(a)(ii), 47(b), 48A, 49C(1), 49C(2), 49(C)(6), 50(1), 50(3), 50(3A), 50(6), 54 (only Deputy Conservators) and 55(b).
4	Divisional Managers, FDCM Ltd.	11(1)(b), 33A, 34A(1)(a), 34A(1)(b), (excluding the power of confiscation) 39(3), 50(1), 50(3), 50(3A), 50(6) and 55(b).
5	Assistant Conservators	11(1)(b), 27(2)(c), 28(1)(d), 28(1)(e), 31 r/w 35(8), 33A, 34A(1)(a), 34A(1)(b), (excluding the power of confiscation) 41(1), 47(b), 50(1), 50(3), 50(3A), 50(6) and 55(b).
6	Assistant Managers FDCM Ltd.	11(1)(b) [in respect of nilgai (<i>Boselaphus tragocamelus</i>) and wild pig (<i>Sus scrofa</i>) only] 34A(1)(a), 34A(1)(b), (excluding the power of confiscation) 50(1), 50(3), 50(6) and 55(b).
7	Range Forest Officers	11(1)(b) [in respect of nilgai (<i>Boselaphus tragocamelus</i>) and wild pig (<i>Sus scrofa</i>) only] 27(2)(c), 41(1), 47(b), 50(1), 50(3), 50(6) and 55(b).

SCHEDULE—Contd.

(1)	(2)	(3)
8	Range Forest Officers, FDCM Ltd.	11(1)(b) [in respect of nilgai (<i>Boselaphus tragocamelus</i>) and wild pig (<i>Sus scrofa</i>)] 50(1), 50(3) and 55(b).
9	Foresters, Forest Guards	27(2)(c), 50(1) and 50(3).
10	Foresters and Forest Guards in FDCM Ltd.	50(1) and 50(3).
11	Honorary Wild Life Wardens	55(b).

Explanation.—(1) Officers mentioned in column (2) in the Schedule above will include the officers of both the Territorial and Wildlife Wings of the Forest Department, e.g. Chief Conservator includes Chief Conservator (Wildlife).

(2) Nothing in this order shall affect or abridge any proceeding which is in progress as a consequence of lawful actions taken by any officer in accordance with the orders which are superseded by this order.

S. W. H. NAQVI,
Chief Wildlife Warden,
Maharashtra State, Nagpur.